

Hydrostatyka

Zadania z rozwiązaniami

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

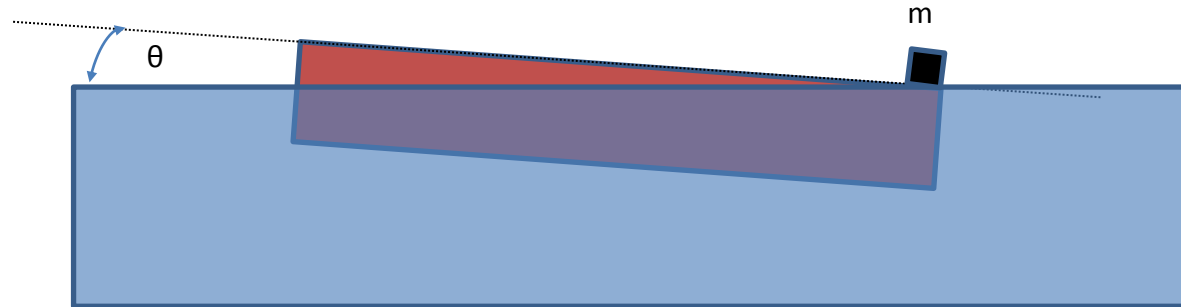

Przykładowe zadania z hydrostatyki i hydrodynamiki

Uwaga: We wszystkich zadaniach do obliczeń przyjęto $g=10 \text{ m/s}^2$ a gęstość wody jako $d_w=1000 \text{ kg/m}^3$

Zad. 1. Na belce prostopadłościowej o kwadratowym przekroju poprzecznym o polu $S=b^2$ i długości a wykonanej z materiału o gęstości d , pływającej w cieczy o gęstości d_c położono masę m na jednym końcu. W wyniku tego koniec belki obniżył się do poziomu cieczy (rys.1a). Znaleźć wartość kąta θ określającego pochylenie belki.

Rys.1a

Masa belki: $M = d \cdot S \cdot a$

Ciężar belki: $F_g = M \cdot g$

$$\tan \theta = \frac{x}{a}$$

Siła wyporu:

$$F_w = d_c V_z g = g d_c (V - V_w) = g d_c \left(b^2 a - \frac{1}{2} x b a \right) = g d_c a b \left(b - \frac{1}{2} a \tan \theta \right)$$

$$d b^2 a g + g m = g d_c a b \left(b - \frac{1}{2} a \tan \theta \right)$$

$$\frac{d b^2 a + m}{d_c a b} = \left(b - \frac{1}{2} a \tan \theta \right)$$

$$\tan \theta = \frac{2}{a} \left(b - \frac{d b^2 a + m}{d_c a b} \right)$$

Zad.2 W naczyniu, w którym znajduje się woda do wysokości $H=20$ cm zrobiono małą dziurkę o polu przekroju $S=1$ cm² (rys.2a). Z jaką wydajnością należy dolewać wody do naczynia aby poziom wody w naczyniu się nie zmienił?

Z równania Bernoulliego wiemy, że prędkość z jaką wypływa woda wynosi:

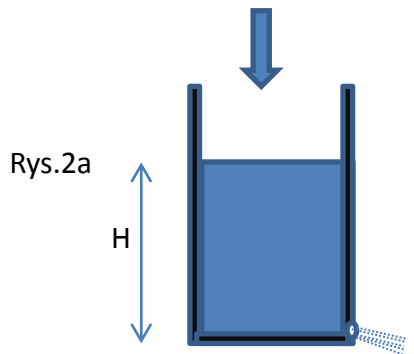
$$v = \sqrt{2gH}$$

Wobec tego z naczynia w czasie dt wypływa masa wody dm_{out} :

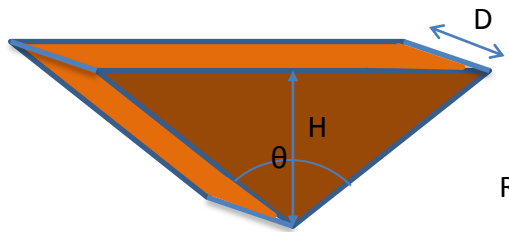
$$dm_{out} = d_w v dt S$$

Szybkość z jaką woda wypływa wynosi:

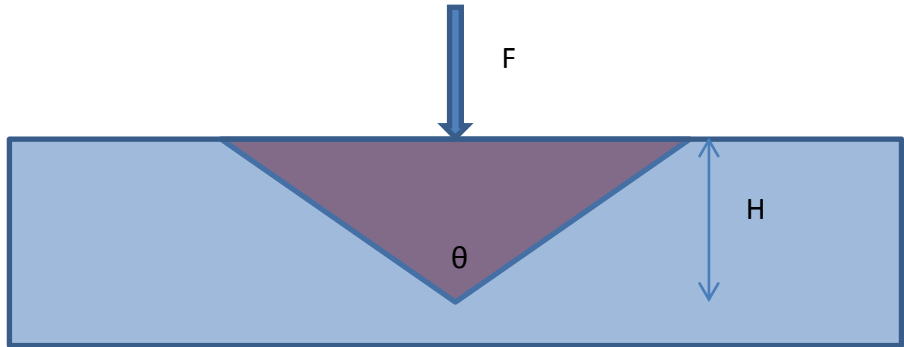
$$\mu = \frac{dm_{out}}{dt} = d_w v S = d_w S \sqrt{2gH} = 0.2 \frac{kg}{s}$$

Zad.3 Klin równoramienny o wysokości $H=20$ cm i grubości $D=10$ cm (rys.3a) wciśnięto siłą $F=2$ N do wody. Znaleźć wartość siły F_x , jaka działa na jedną boczną ściankę klina. Kąt θ klina wynosi 90° . Jaka jest gęstość materiału z którego wykonano ten klin.

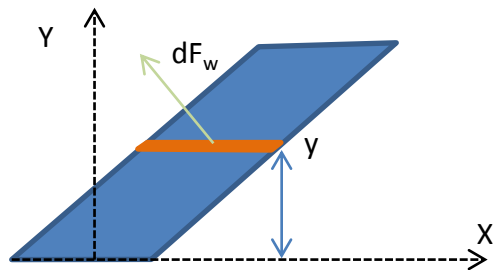
Rys.3a

Rozwiązanie:

Na każdy pasek o szerokości dl działa siła dF_w (rys.4a)

$$\vec{dF}_w = [p_0 + d_w g(H - y)] dl \cdot D$$

$$\vec{F}_w = \int \vec{dF} \quad F_w = \int [p_0 + d_w g(H - y)] dl \cdot D$$

Ponieważ:

$$\cos\left(\frac{\theta}{2}\right) = \frac{dy}{dl}$$

$$F_w = \frac{D}{\cos\left(\frac{\theta}{2}\right)} \int_0^H [p_0 + d_w g(H - y)] dy = \frac{D}{\cos\left(\frac{\theta}{2}\right)} \left(p_0 H + d_w g \frac{H^2}{2} \right) = \frac{DH}{\cos\left(\frac{\theta}{2}\right)} \left(p_0 + d_w g \frac{H}{2} \right)$$

Uwzględniając równowagę sił kierunku pionowym, możemy napisać:

$$2F_{pion} = mg + p_0 L D + F$$

Gdzie F_{pion} jest siłą wypadkową działającą do góry, tj.

$$\sin\left(\frac{\theta}{2}\right) = \frac{F_{pion}}{F_w}$$

$$\tan\left(\frac{\theta}{2}\right) = \frac{L/2}{H}$$

Wówczas:

$$mg = -F + \frac{1}{2} d_w g D H^2 \tan\left(\frac{\theta}{2}\right)$$

$$d = -\frac{F}{\frac{1}{2} g D H^2 \tan\left(\frac{\theta}{2}\right)} + d_w = 900 \text{ kg/m}^3$$

Zad.4 Motorówka wyposażona jest w silnik strumieniowy mogący pracować z maksymalną wydajnością 5 kg/s. Zakładając, że całkowita masa motorówki z załadunkiem wynosi $M=250$ kg oraz motorówka startuje z maksymalną mocą silnika, obliczyć maksymalną prędkość motorówki oraz zależność $v(t)$. Przy maksymalnej mocy silnika woda jest wyrzucana z prędkością $u=15$ m/s względem motorówki. Opory wody zaniedbujemy.

Zmiana pędu wody zasysanej z jeziora w czasie dt wynosi:

$$dp = dm v = -\mu dt (u - v)$$

Siła działająca na tę wodę wynosi:

$$F = \frac{dp}{dt} = -\mu (u - v)$$

Na motorówkę działa siła taka sama, przeciwnie skierowana, stąd:

$$Ma = \mu(u - v)$$

Siła działająca na motorówkę jest dodatnia do momentu, aż prędkość motorówki względem powierzchni wody będzie wynosiła u . Stąd:

$$v_{\max} = u$$

$$\frac{dv}{dt} = \mu(u - v)$$

$$\frac{dv}{u - v} = \mu dt$$

$$-\ln(u - v) \Big|_0^t = \mu t$$

$$-\ln(u - v(t)) + \ln u = \mu t$$

$$\frac{u - v(t)}{u} = e^{-\mu t}$$

$$v(t) = u(1 - e^{-\mu t})$$

Zad.5 Jaką siłę wywiera strumień wody wypływający z wydajnością $\mu=20\text{kg}/\text{min}$ z węża o promieniu $r=1\text{cm}$ na pionową ścianę (rys.5a). Rozpatrzyć zderzenie ze ścianą jako: a) idealnie niesprężyste, b) idealnie sprężyste.

$$\mu = \rho v S = d_w v 4\pi r^2$$

Pęd masy dm wynosi:

$$dp = dm v = \frac{\mu dm}{4\pi r^2 d_w}$$

Zmiana pędu wody w czasie dt wyniesie dla zderzenia niesprężystego:

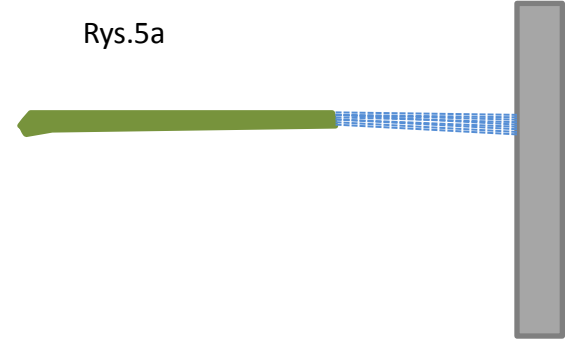
$$-\frac{\mu dm}{4\pi r^2 d_w}$$

Tyle też wyniesie pęd przekazany ścianie w czasie dt .

Stąd:

$$F = \frac{dp}{dt} = \frac{\mu}{4\pi r^2 d_w} \frac{dm}{dt} = \frac{\mu^2}{4\pi r^2 d_w} = 88.5 \text{ mN}$$

Rys.5a

W przypadku zderzenia sprężystego zmiana pędu wody w wyniku zderzenia ze ścianą będzie 2x większa, stąd i siła działająca na ścianę będzie 2x większa.

Zad.6 Klocek o przekroju trójkąta równobocznego i grubości $D=10\text{ cm}$ pływa w wodzie zanurzony do $2/3$ wysokości. W jakiej odległości od siebie znajdują się punkty przyłożenia siły wyporu i siły ciężkości klocka? Bok klocka a wynosi 20 cm .

Wysokość trójkąta równobocznego h wynosi:

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

Środek ciężkości jest na przecięciu dwusiecznych i tam jest przyłożona siła ciężkości, czyli jest ona na głębokości d_1 pod wodą:

$$d_1 = \frac{1}{3} h$$

Punkt przyłożenia siły wyporu jest w środku ciężkości części zanurzonej, tj. punkt S na rys.6a.

Masa części zanurzonej m_z wynosi $m_z = \frac{8}{9} M$

Zaś masa części wynurzonej m_w wynosi $m_w = \frac{1}{9} M$

Środek ciężkości części zanurzonej będzie na wysokości h_s licząc od podstawy.

Zaś środek ciężkości części wynurzonej będzie na wysokości h_w

$$h_w = \frac{2}{3} h + \frac{1}{9} h$$

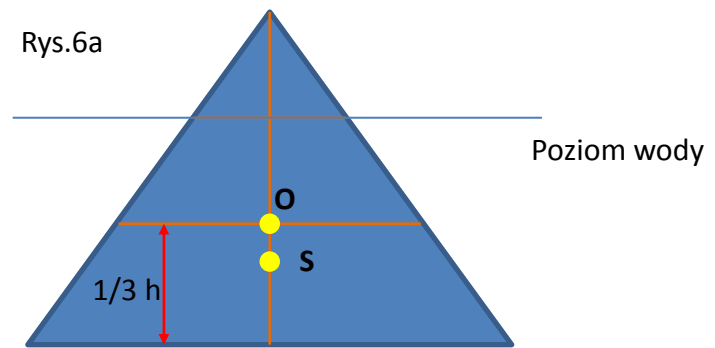
Stąd możemy zapisać:

$$\frac{m_z h_s + m_w h_w}{M} = \frac{2}{3} h$$

Ostatecznie $h_s = \frac{47}{72} h$

Szukana odległość x wynosi:

$$x = \frac{2}{3} h - \frac{47}{72} h = \frac{h}{3} \left(2 - \frac{47}{24} \right) = \frac{1}{72} h = \frac{1}{72} \frac{a\sqrt{3}}{2} = 24 \text{ mm}$$

Zad.7 Piłeczka o promieniu $r=2\text{cm}$ i masie $m=33\text{g}$ wypływa z wody z głębokości $h=2\text{m}$. Po jakim czasie wypłynie na powierzchnię, zakładając że współczynnik lepkości wody wynosi $\eta=1.01\text{ kg/(m s)}$? Wskazówka: siła oporu $F_{op} = 6\pi\eta r v$.

Przyspieszenie, gdyby nie było sił oporu wynosi:

$$a_0 = \frac{1}{m} (F_w - Q) = \frac{1}{m} \left(d_w \frac{4}{3} \pi r^3 - m \right) g = \left(\frac{1}{m} d_w \frac{4}{3} \pi r^3 - 1 \right) g = 1.5 \text{ cm} / \text{s}^2$$

$$t_x = \sqrt{\frac{2h}{a_0}} = 16.33\text{s}$$

Uwzględniając siły oporu mamy:

$$m \frac{dv}{dt} = F_w - Q - bv \qquad \frac{dv}{F_w - Q - bv} = \frac{1}{m} dt$$

$$-\frac{1}{b} [\ln(F_w - Q - bv(t)) - \ln(F_w - Q)] = \frac{1}{m} t$$

$$\frac{F_w - Q - bv(t)}{F_w - Q} = e^{-\frac{b}{m}t} \qquad v(t) = \frac{F_w - Q}{b} (1 - e^{-\frac{b}{m}t})$$

Całkując otrzymamy

$$y(t) = \frac{F_w - Q}{b} \left(t + \frac{m}{b} (e^{-\frac{b}{m}t} - 1) \right)$$

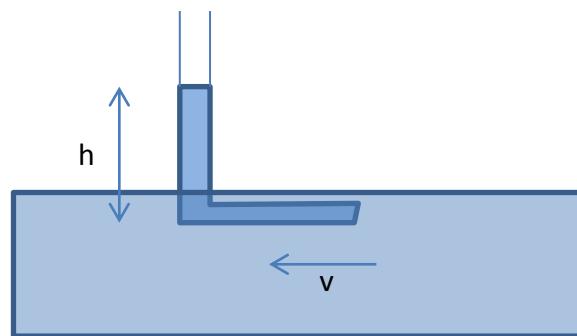
$$h = \frac{F_w - Q}{b} \left(T + \frac{m}{b} (e^{-\frac{b}{m}T} - 1) \right) \qquad \text{gdzie} \qquad b = 6\pi\eta r$$

Zad.8 W nurcie rzeki zanurzone zgiętą rurkę jak na rys. 7a. Do jakiej wysokości h będzie sięgał poziom wody w rurce? Prędkość wody w rzece wynosi $v=3$ m/s.

Z równania Berouliego mamy

$$p_0 + \frac{d_w v^2}{2} = p_0 + d_w g h$$

$$h = \frac{v^2}{2g} = 0.45 \text{ m}$$

Zad.9 Czy balon o objętości $V=100$ m³ wypełniony wodorem podniesie ładunek całkowity (wraz z masą własną) o masie $M=200$ kg? Przyjąć gęstość powietrza w warunkach normalnych $d_p = 1.29$ kg/m³ a gęstość wodoru $d_h = 0.09$ kg/m³.

Siła wyporu działająca na balon:

$$F_w = d_p g V$$

$$F_{wyp} = F_w - (Mg + d_h g V)$$

$$F_{wyp} = gV(d_p - d_h) - Mg = -800 \text{ N}$$

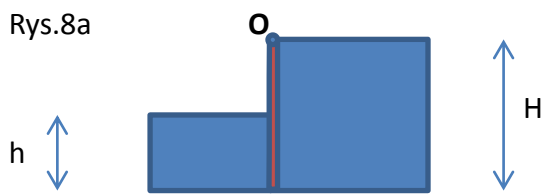
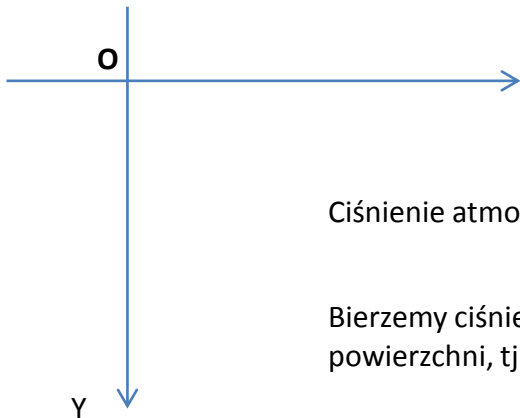
Czyli nie podniesie.

Aby podnieść taką masę musiałby mieć objętość V :

$$V = \frac{M}{d_p - d_h} = 167 \text{ m}^3$$

Zad.10 Tama spiętrza wodę w rzece do wysokości $H=2\text{m}$ (rys.8a). Obliczyć moment siły jaki działa od wody na tę tamę względem punktu O, jeżeli po drugiej stronie poziom wody wynosi $h=0.5\text{m}$ a szerokość rzeki $b=2\text{m}$.

Wybieramy układ odniesienia o początku w punkcie O:

Ciśnienie atmosferyczne pomijamy, bo jest po obu stronach.

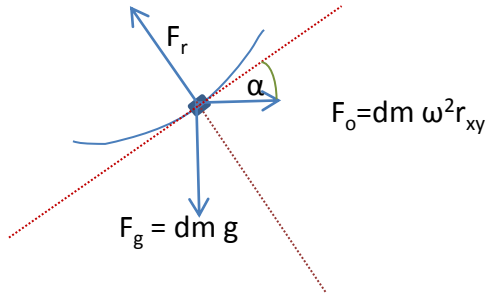
Bierzemy ciśnienie hydrostatyczne na danej głębokości i mnożymy przez pole powierzchni, tj. $ds=dy \cdot d$

Ostatecznie mnożymy przez ramię – względem punktu O i całkujemy.

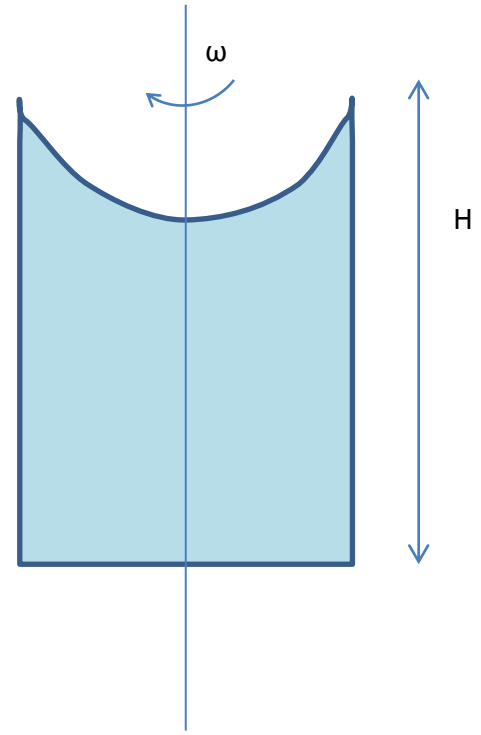
$$M_F = \int_0^H d_w g y dy b y - \int_{H-h}^H d_w g [y - (H - y)] dy b$$

$$M_F = \frac{d_w g b (H - h)}{6} (2H^2 - h^2 + 2Hh) = 38.75 \text{ kNm}$$

Zad.11 W naczyniu cylindrycznym o polu podstawy r i wysokości H znajduje się ciecz do wysokości $\frac{3}{4} H$. Z jaką największą prędkością kątową może obracać się to naczynie wokół osi pokrywającej się z osią naczynia aby ciecz się nie wylewała z naczynia?

Rys.9a

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\omega^2 r_{xy} dm}{dm g} = \frac{\omega^2 r_{xy}}{g}$$

$$f'(r_{xy}) = \frac{\omega^2 r_{xy}}{g} \quad \longrightarrow \quad f(r_{xy}) = \frac{\omega^2 r_{xy}^2}{2g} + C$$

Objętość cieczy w naczyniu liczymy całkując:

Objętość warstwy cylindrycznej o grubości dr_{xy} :

$$dV = 2\pi r_{xy} f(r_{xy}) dr_{xy}$$

$$\int dV = \pi r^2 \left(\frac{3}{4} H \right)$$

$$\int_0^r 2\pi r_{xy} f(r_{xy}) dr_{xy} = \pi r^2 \left(\frac{3}{4} H \right)$$

Stąd stała C

$$C = \frac{3}{4} H - \frac{\omega^2 r^2}{4g}$$

$$f(r_{xy}) = \frac{\omega^2}{2g} \left(r_{xy}^2 - \frac{1}{2} r^2 \right) + \frac{3}{4} H$$

Aby ciecz jeszcze się nie wylewała:

$$f(r_{xy} = r) = H$$

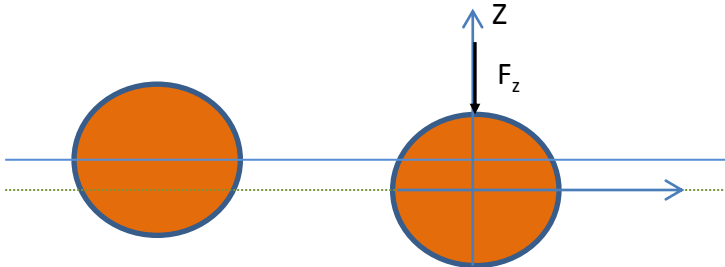
stąd

$$\omega^2 = \frac{4g(H - \frac{3}{4}H)}{r^2}$$

czyli

$$\omega = \omega_{max} = \frac{2}{r} \sqrt{gH}$$

Zad.12 Piłka o masie m i promieniu r pływa zanurzona do połowy w wodzie. Jaką pracę trzeba wykonać, aby wcisnąć tę piłkę całkowicie do wody?

Początek osi z umieszczamy w środku piłki. Przez F_z oznaczamy siłę, która zwiększa zanurzenie piłki o z .

Liczmy objętość dodatkowej części zanurzonej

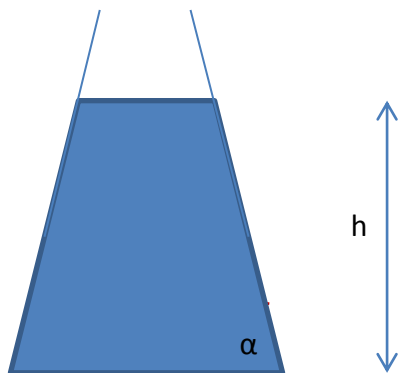
$$V_z = \int_0^z dV_{z_0} \quad \text{gdzie} \quad dV_{z_0} = \pi r_{xy}^2 dz_0$$

$$r_{xy}^2 = r^2 - z_0^2 \quad V_z = \int_0^z \pi(r^2 - z_0^2) dz_0 = \pi \left(r^2 z - \frac{z^3}{3} \right)$$

$$F_z = d_w V_z g$$

$$W = \int_0^r F_z dz = \frac{5}{12} \pi d_w g r^4$$

Zad.13 Do naczynia w kształcie stożka ściętego wlewano wodę o masie $m=2\text{kg}$. Wypełniła ona objętość naczynia do pewnej wysokości. Znaleźć jaką siłę wywiera woda na dno naczynia o powierzchni $S=150\text{ cm}^2$? Kąt nachylenia ścianki naczynia do podstawy wynosi $\alpha=60^\circ$.

$$P = d_w g h S$$

Należy obliczyć wysokość słupa wody w naczyniu

$$V d_w = m$$

Objętość wody w naczyniu

H jest całkowitą wysokością stożka

$$\operatorname{tg}(\alpha) = \frac{H - h}{\sqrt{S_1/\pi}} \quad \operatorname{tg}(\alpha) = \frac{H}{\sqrt{S/\pi}} \quad \sqrt{\frac{S}{\pi}} - \sqrt{\frac{S_1}{\pi}} = \frac{h}{\operatorname{tg}(\alpha)} \quad \sqrt{S} - \sqrt{S_1} = \frac{h\sqrt{\pi}}{\operatorname{tg}(\alpha)}$$

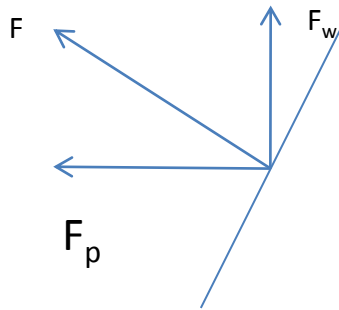
$$V = \frac{1}{3}SH - \frac{1}{3}S_1\sqrt{\frac{S_1}{\pi}}\operatorname{tg}(\alpha) = \frac{1}{3}S\sqrt{\frac{S}{\pi}}\operatorname{tg}(\alpha) - \frac{1}{3}S_1\sqrt{\frac{S_1}{\pi}}\operatorname{tg}(\alpha) \quad \frac{3V\sqrt{\pi}}{\operatorname{tg}(\alpha)} = S^{\frac{3}{2}} - S_1^{\frac{3}{2}}$$

$$\left(\sqrt{S} - \frac{h\sqrt{\pi}}{\operatorname{tg}(\alpha)}\right)^3 = S^{\frac{3}{2}} - \frac{3m\sqrt{\pi}}{d_w \operatorname{tg}(\alpha)} \quad \left[\sqrt{S} - \left(S^{\frac{3}{2}} - \frac{3m\sqrt{\pi}}{d_w \operatorname{tg}(\alpha)}\right)^{\frac{1}{3}}\right] \frac{\operatorname{tg}(\alpha)}{\sqrt{\pi}} = h$$

$$h = 5,69 \text{ cm}$$

$$P = d_w g h S = 8,535 \text{ N}$$

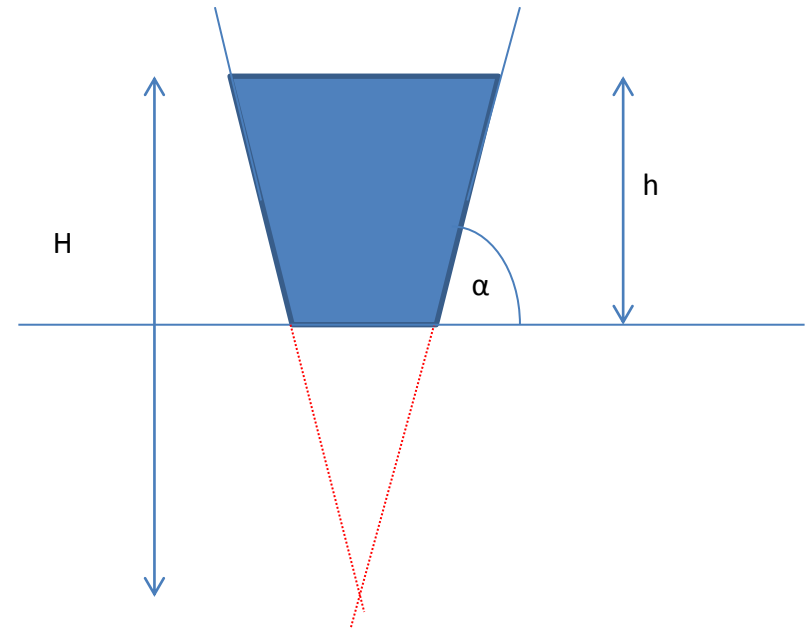
Zad.14 Do naczynia w kształcie odwróconego stożka ściętego wlewano wodę o masie $m=5\text{kg}$. Znaleźć wypadkową siłę, jaką ścianki naczynia działają na ciecz. Kąt nachylenia ścianki bocznej naczynia do podłoża wynosi $\alpha = 60^\circ$ a pole dna $S=100\text{cm}^2$.

Składowe poziome siły F wyzerują się, zostanie jedynie składowa F_w

$$mg = P + F_w \quad \text{P siła równa sile parcia na dno naczynia}$$

$$P = S d_w g h$$

$$V_w = \frac{1}{3} S_1 H - \frac{1}{3} S (H - h)$$

$$\text{tg}(\alpha) = \frac{H - h}{\sqrt{S/\pi}}$$

$$\text{tg}(\alpha) = \frac{H}{\sqrt{S_1/\pi}}$$

$$V_w = \frac{\text{tg}(\alpha)}{3\sqrt{\pi}} (S_1^{3/2} - S^2)$$

$$\sqrt{S_1} = \sqrt{S} + \frac{h\sqrt{\pi}}{\text{tg}(\alpha)}$$

$$\left(\frac{m 3\sqrt{\pi}}{d_w \text{tg}(\alpha)} + S^2 \right)^{1/3} = \sqrt{S_1}$$

$$h = \frac{\text{tg}(\alpha)}{\sqrt{\pi}} \left[\left(\frac{m 3\sqrt{\pi}}{d_w \text{tg}(\alpha)} + S^2 \right)^{1/3} - \sqrt{S} \right]$$

$$h = 15,03 \text{ cm}$$

$$P = 15,03 \text{ N}$$

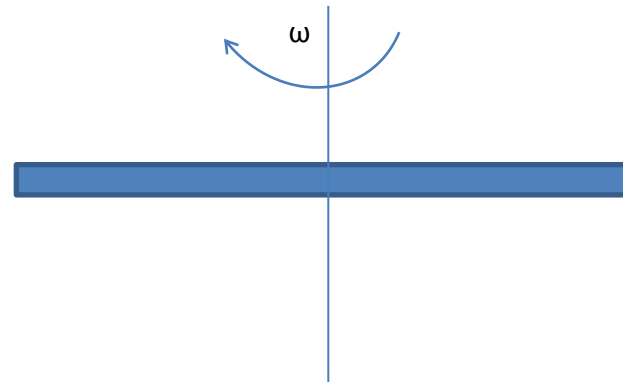
$$F_w = mg - P = 34,97 \text{ N}$$

Zad.15 Rurka o polu przekroju $S=2\text{cm}^2$ i długości $l=40\text{cm}$ wypełniona całkowicie wodą i zamknięta obraca się z prędkością kątową $\omega=2\text{ s}^{-1}$ wokół osi przechodzącej przez środek rurki (rys 12a). Znaleźć siłę działającą na powierzchnię zamykającą rurkę.

$$dm = S dx d_w$$

$$dF = dm \omega^2 x$$

$$F = \int_0^{\frac{l}{2}} dF = S d_w \omega^2 \int_0^{\frac{l}{2}} x dx = S d_w \omega^2 \frac{l^2}{8} = 8\text{mN}$$

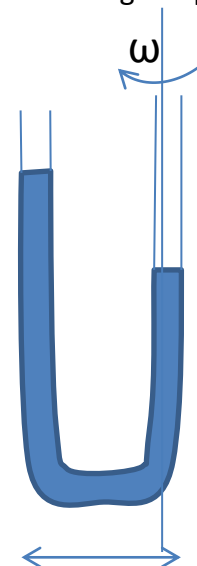

Zad.16 Naczynie w kształcie u-rurki obraca się względem jednego ramienia z prędkością kątową $\omega=2\text{ s}^{-1}$. Odległość pomiędzy ramionami wynosi $D=0.5\text{m}$. Znaleźć różnicę poziomów wody w obu ramionach u-rurki.

Korzystając z wyników zadania 15, siła ciężkości dodatkowej masy w ramieniu obracającym, musi zrównoważyć siłę odśrodkową działającą na ciecz w poziomym kawałku u-rurki, tj.

$$S h d_w g = S d_w \omega^2 \frac{D^2}{2}$$

$$h = \omega^2 \frac{D^2}{2g} = 5\text{cm}$$

D

Zadania do samodzielnego rozwiązania

Zadania z Hydrostatyki i hydrodynamiki do samodzielnego rozwiązania

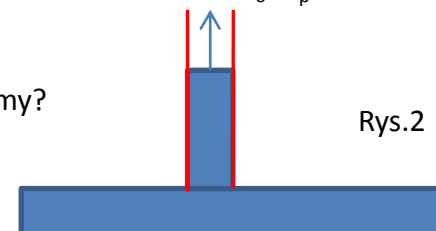
1. Jednorodny prostopadłościenny klocek o wysokości H jest zanurzony w wodzie do poziomu $2/3 H$. Wskazać punkt, w którym należy przyłożyć siłę wyporu. Jaka jest gęstość materiału d , z którego wykonany jest klocek? Odp. $(1/6)H$ poniżej środka ciężkości. $d=(2/3)d_w$.
2. Barka wykonana z drewna o gęstości $d=600 \text{ kg/m}^3$ ma kształt prostopadłościanu o polu powierzchni $S=10\text{m}^2$ i wysokości $h=40 \text{ cm}$. Jakią maksymalną masę towaru można przewozić tą barką? Odp. $m_x = (d_w - d)Sh = 1600 \text{ kg}$.
3. Zbroja wykonana z brązu waży $Q=300 \text{ N}$. Zważona w wodzie waży $Q_w = 285 \text{ N}$. Jaki jest skład procentowy miedzi cyny w tej zbroji, jeżeli $d_{Cu}=8.96 \text{ g/cm}^3$ a $d_{Sn}=7.3 \text{ g/cm}^3$. Odp. $X_{Sn} = [(d_{Cu}/d_w)(1 - Q_w/Q) - 1]/[(d_{Cu}/d_{Sn}) - 1] = 0,134$, $X_{Cu} = 1 - X_{Sn} = 0,866$
4. Jednorodny sześciąt o boku $a = 10\text{cm}$ pływa zanurzony do połowy w wodzie. Jaką pracę należy wykonać aby wciągnąć go całkowicie z wody? Odp. $W = (1/8) a^4 g d_w = 1.25 \text{ J}$.
5. Ciśnienie wody w sieci miejskiej wynosi ok. $p = 4$ atmosfery. Obliczyć z jaką maksymalną prędkością v wypływałaby woda z kranu o polu przekroju poprzecznego $s = 2 \text{ cm}^2$ znajdującego się na piątym piętrze przy założeniu, że woda jest cieczą nieściśliwą i nielepką. Przyjąć wysokość pojedynczego piętra $h = 3\text{m}$? Odp. $v^2 = 2(p - p_0 - d_w g 5h)/d_w$, $v = 17.3 \text{ m/s}$
6. Woda wypływa przez poziomy kran o długości $l=20 \text{ cm}$ z szybkością $x = 10 \text{ kg/min}$. Pole przekroju kranu wynosi $S=2\text{cm}^2$. Jaki moment siły działa na wodę od ścianek kranu względem punktu O (rys.1). Odp. $M_F = (lx^2)/(d_w P) = 0,028 \text{ Nm}$.

Rys.1

7. Do jakiej temperatury należy podgrzać powietrze w balonie o objętości $V=250 \text{ m}^3$, aby w warunkach normalnych unioś się w górę, jeżeli jego masa wraz z ładunkiem wynosi $M = 200 \text{ kg}$. Przyjąć ciśnienie w warunkach normalnych $p_0=10^5 \text{ N/m}^2$, gęstość powietrza w warunkach normalnych $d = 1,29 \text{ kg/m}^3$, masa jednego mola powietrza $m_p = 28,67 \text{ g/mol}$. Stała gazowa $R = 8,314 \text{ J/(mol K)}$. Odp. $T = (p_0 m_p V)/[(d V - M) R] = 703.8 \text{ K}$.

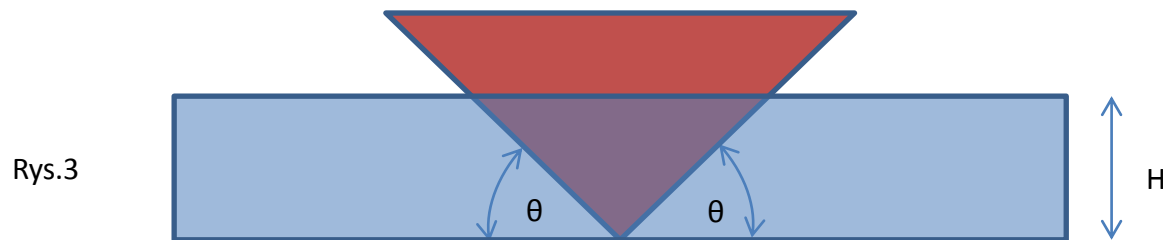
8. Chcemy zassać tłokiem przez rurkę o przekroju S wodę na wysokość H (Rys.2). Jaką pracę W wykonamy? Jaką średnią siłą należy działać na tłok w czasie zasysania? Odp. $W = (1/4) S d_w g H^2$. $F_{sr} = H S g d_w$.

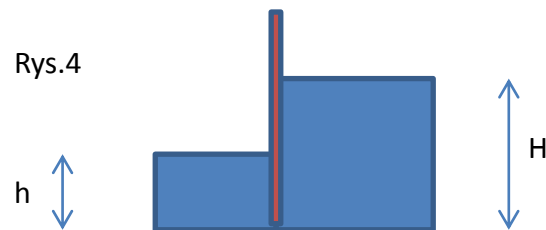
Rys.2

9. Kulka o masie $m = 25\text{g}$ i promieniu $r=2\text{cm}$ wpadła do wody z prędkością początkową $v_0 = 10\text{ m/s}$. Przyjmując lepkość wody $\eta = 0.01\text{ kg/(m s)}$, oblicz czas ruchu piłeczki do momentu zatrzymania. $t_x = (m/b) \ln [1 + (v_0 b)/(m w)] = 2.43\text{ s}$, gdzie $b = 6 \pi r \eta$, zaś $w = g [1 - (d_w/m)(4/3) \pi r^3]$. Wskazówka. Siłę oporu wody działającą na kulkę przyjmij jako: $F_{op} = 6 \pi r \eta v$, v – prędkość kulki.

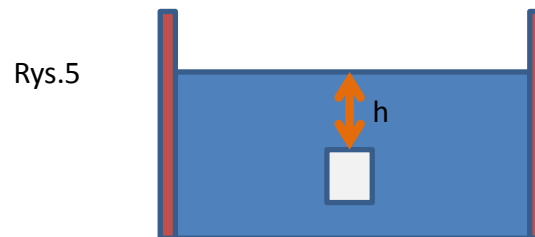
10. W wodzie zanurzono klin do głębokości $H = 3\text{ m}$, tak jak na rys.3. Znając kąt $\theta = 45^\circ$, obliczyć siłę wywieraną przez wodę na jedną ściankę trójkątną klina. Odp. $F = (H^2 / 2) [p_0 + d_w g H / 3] = 4.95 \cdot 10^5\text{ N}$.

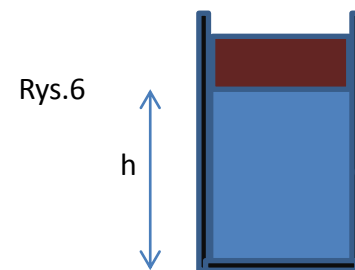
11. Tama o szerokości $w = 5\text{m}$ spiętrza wodę tak jak na rys.4. Wysokość słupa wody przed tamą wynosi $H = 2\text{m}$ a za tamą 1m . Jaka wartość siły działa na tamę. Odp. $F = (\frac{1}{2}) d_w g w (H^2 - h^2) = 75\text{ kN}$.

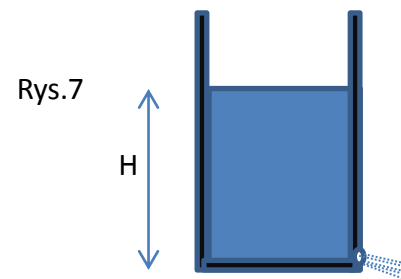
12. W bocznej ścianie akwarium na głębokości $h = 10\text{cm}$ poniżej poziomu wody znajduje się kwadratowe okienko o boku $a=3\text{ cm}$, jak na rys.5. Znaleźć wypadkową siłę wywieraną na to okienko. Odp. $F = d_w g a^2 [h+(a/2)] = 1.035\text{ N}$.

13. Naczynie cylindryczne o polu przekroju $P = 1000 \text{ cm}^2$ napełnione jest wodą do wysokości $h=20 \text{ cm}$. Powierzchnię wody obciążamy tłokiem o masie $m = 2 \text{ kg}$ (rys.6). Jaka będzie początkowa prędkość wypływu wody przez mały otwór o polu przekroju $s=0.5 \text{ cm}^2$, zrobiony w naczyniu, w połowie słupa wody. Odp. $V^2 = gh + 2mg/(d_w P)$, $v = 1.18 \text{ m/s}$.

14. W naczyniu cylindrycznym o polu przekroju $S_1 = 100 \text{ cm}^2$ wypełnionym do wysokości $H = 20 \text{ cm}$ wodą zrobio na poziomie dna mały otwór o polu przekroju $S_{out} = 1 \text{ cm}^2$ (rys.7). Znaleźć czas, po którym cała woda wypłynie z naczynia. Odp. $t_x^2 = (2H/g)[(S_1/S_{out}^2) - 1]$, $t_x = 20 \text{ s}$.

15. Jednorodny sześcian o masie $m=200\text{g}$ pływający w wodzie i zanurzony do połowy wychylono z położenia równowagi o mały kąt $\alpha = 5^\circ$. Czy drgania tego sześcianu można traktować jako harmoniczne. Znaleźć częstość drgań tego sześcianu w przybliżeniu drgań harmonicznycch. Odp.

$$\omega^2 = \frac{g}{a} \frac{\sqrt{1 + (\tan \alpha)^2}}{1 + \frac{1}{6}(1 + (\tan \alpha)^2)} \approx \frac{6g}{7a} \quad \omega \approx 3 \frac{1}{s}$$

Uwaga: We wszystkich zadaniach do obliczeń przyjęto $g=10 \text{ m/s}^2$ a gęstość wody jako $d_w=1000 \text{ kg/m}^3$